

מקור המאמר בזהר פרשת בשלה דף טא ע"א-ב
שכר מצות צדקה

דָּבָר אַחַר, אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל, כַּמָּה תִּקְיָא
אַגְרָא דְּמִסְכְּנָא, קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, תְּוֹהֵנָא עַל הָאֵי קָרָא דְּכֶתִיב,
(תהלים ט) כִּי שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹנִים יי', וְכִי אֶל
אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא לְאַחֲרָא. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בְּגִין
דְּאֵינוֹן קְרִיבִין יְתִיר לְמַלְפָּא, דְּכֶתִיב, (תהלים נא) לֵב
נִשְׁפָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. וְלִית לָךְ בְּעַלְמָא,
דְּאֵיהוּ תְּבִיר לְבָא כַּמִּסְכְּנָא. תּוֹ אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן,
תָּא חֲזִי, כָּל אֵינוֹן בְּנֵי עַלְמָא, אֲתַחֲזִיין קָמִי קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמִסְכְּנָא לֹא אֲתַחֲזִי
אַלְא בְּנַפְשָׁא בְּלַחֲדוּי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִיב
לְנַפְשָׁא יְתִיר מִגּוּפָא.

מִסְכְּנָא חַד הָוֵה בְּשִׁבְבוּתִיה דְּר' יִיסָא, וְלֹא הָוֵה
מָאן דְּאֲשַׁגַּח בֵּיה, וְהוּא הָוֵה אַכְסִיף,
וְלֹא תִקּוּף בְּבְנֵי נְשָׂא, (דף ט"א ע"ב) יוֹמָא חַד חֲלֵשׁ, עָאֵל
עֲלִיהּ רַבִּי יִיסָא, שְׂמַע חַד קָלָא דְּאָמַר, טִילְקָא
טִילְקָא, הָא נַפְשָׁא פְּרַחָא גַּבְאֵי, וְלֹא מָטוּ יוֹמוּי.

עֲלִיו רַבִּי יִיסָא. שְׂמַע קוּל אֶחָד שְׂאוּמַר: צָדֵק צָדֵק, הָרִי נַפְשָׁא

דָּבָר אַחַר אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל
דָּל - כַּמָּה חֶזֶק הַשָּׂכָר שֶׁל
הָעֲנִי לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, תְּמַהֲתִי עַל
הַפְּסוּק הַזֶּה שֶׁכָּתוּב (שם ט) כִּי
שְׂמַעַ אֶל אֲבִיוֹנִים ה', וְכִי אֶל
אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא לְאַחֲרָ?
אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, מִשׁוּם
שֶׁהֵם קְרוּבִים יוֹתֵר לְמַלְאָךְ,
שֶׁכָּתוּב (שם נא) לֵב נִשְׁפָּר
וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְאֵין
לָךְ בְּעוֹלָם שֶׁהוּא שְׂבוּר לֵב
כְּמוֹ הָעֲנִי. עוֹד, אָמַר רַבִּי
שְׂמַעוֹן, בָּא רְאָה, כָּל אוֹתָם
בְּנֵי הָעוֹלָם נִרְאִים לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוּף
וְנַפֶּשׁ, וְהָעֲנִי לֹא נִרְאָה אֶלְא
בְּנַפְשׁ לְבַדָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא קְרוּב לְנַפְשׁ יוֹתֵר
מִלְּגוּף.

עֲנִי אֶחָד הָיָה בְּשִׁכְנוֹתוֹ שֶׁל
רַבִּי יִיסָא, וְלֹא הָיָה מִי
שִׁישְׁגִיחַ בּוֹ, וְהוּא הָיָה
מִתְבַּיֵּשׁ וְלֹא הִפְצִיר בְּבְנֵי
אָדָם. יוֹם אֶחָד נִחְלַשׁ, נִכְנַס
פּוֹרְחַת אֵלָי וְלֹא הִגִּיעוּ יָמָיו!

אוֹי לְבַנֵּי עִירוֹ שֶׁלֹּא נִמְצָא
 בָּהֶם שְׂיָשִׁיב נַפְשׁוֹ אֵלָיו! קָם
 רַבִּי יִיסָא וְשָׁפַךְ בְּפִיו מִיָּם
 שֶׁל גְּרוּגְרוֹת עִם מָדָה שֶׁל יַיִן
 רְקוּחַ. בְּקַעַה זָעָה בְּפָנָיו, וְשָׁב
 רוּחוֹ אֵלָיו.

לְאַחַר בָּא וְשָׁאֵל אוֹתוֹ. אָמַר:
 חַיִּיד רַבִּי, נַפְשִׁי יֵצְאָה מִמֶּנִּי
 וְהִבִּיאוּ אוֹתָהּ לְפָנַי כִּסָּא
 הַמְּלָךְ, וְרִצְתָהּ לְהַשְׁאֵר שָׁם,
 אֲלֵא שְׂרָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְזִכּוֹת אוֹתָךְ, וְהִכְרִיזוּ
 עֲלֶיךָ: עָתִיד הוּא רַבִּי יִיסָא
 לְהַעֲלוֹת רוּחוֹ וּלְהַתְקַשֵּׁר
 בְּחֹדֶר אֶחָד קְדוֹשׁ שְׁעֵתִידִים
 הַחֲבָרִים לְעוֹרֵר בְּאַרְצָךְ. וְהָרִי
 תִקְנֶנּוּ שְׁלֹשָׁה כִּסָּאוֹת
 שְׁעוֹמְדִים לָךְ וּלְחֲבָרֶיךָ.
 מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם הָיוּ מִשְׁגִּיחִים בּוֹ
 בְּנֵי עִירוֹ.

עוֹד, עָנִי אֶחָד אַחַר עָבַר
 לְפָנַי רַבִּי יֵצְחָק, וְהָיָה בְּיָדוֹ
 חֲצִי מָעָה כֶּסֶף. אָמַר לְרַבִּי
 יֵצְחָק: הַשְּׁלֵם לִי וּלְבַנֵּי
 וּלְבָנוֹתַי אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ. אָמַר
 לוֹ: וְאֵיךְ אֲשֻׁלֵּם
 לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, שְׁהָרִי לֹא נִמְצָא
 שְׂיֵשׁ אֲצִלִּי. הוֹצִיָּאָה וּנְתַן לוֹ.

וּוֹי לְבַנֵּי מַתִּיָּה דִּלָּא אֲשֶׁתְּכַח בְּהוּ דִּיתִיב נַפְשִׁיָּה
 לְגַבִּיָּהּ. קָם רַבִּי יִיסָא, שְׂדֵי בְּפוּמִיָּה, מִיָּא דְגַרְגְּרִין,
 אַפּוֹתָא דְקוֹנְטָא (ס"א דְקוֹפְתָא) אַתְּבּוּעַ זִיעָא בְּאַנְפוּי,
 וְתַב רוּחִיָּה לְגַבִּיָּהּ.

לְבַתָּר אָתָּא וְשָׁאֵל לִיָּהּ, אָמַר חַיִּיד רַבִּי, נַפְשָׁא
 נִפְקַת מִנַּי, וּמָטוּ לָהּ קָמִי כּוּרְסִיָּא
 דְּמַלְכָּא, וּבְעַת לְאַשְׁתְּאַרָא תַפָּן, אֲלֵא דְבָעָא
 קְדֻשָּׁא בְּרִידָה הוּא לְזַכָּאָה לָךְ, וְאַכְרִיזוּ עָלָךְ, זְמַיִן
 הוּא רַבִּי יִיסָא, לְסַלְקָא רוּחִיָּהּ, וּלְאַתְקַשְׁרָא בְּחַד
 אֲדָרָא קְדִישָׁא דְזְמַיִנֵּין חֲבָרִיָּא לְאַתְעָרָא בְּאַרְעָא,
 וְהָא אַתְקִינוּ תְּלַת כּוּרְסִיָּאן, דְּקוּיָּמָן לָךְ וּלְחֲבָרֶיךָ.
 מֵהָהוּא יוֹמָא הוּוּ מִשְׁגִּיחִין בֵּיהּ בְּנֵי מַתִּיָּה.

תּוֹ, מִסְכָּנָא אַחְרָא אַעְבַּר קָמִיָּה דְר' יֵצְחָק, וְהוּוּ
 בִידֵיהּ פְּלַג מָעָה דְכֶסֶף. אָמַר לִיָּהּ לְרַבִּי
 יֵצְחָק, אֲשֻׁלֵּם לִי וּלְבַנֵּי וּלְבָנוֹתַי נַפְשָׁאן. אָמַר לִיָּהּ
 וְהֵיךְ אֲשֻׁלֵּם נַפְשֵׁיִיכוֹ, דִּהָא לֹא אֲשֶׁתְּכַח גַּבְאֵי בַר
 פְּלַג מָעָה. אָמַר לִיָּהּ, בְּדָא אֲשֻׁלִּימָנָא, בְּפְלַג אַחְרָא
 דְּאִית גַּבְאֵי, אַפְקִיָּה וְיַהֲבִיָּה לִיָּהּ.

אַצְלִי כִּי אִם חֲצִי מָעָה? אָמַר לוֹ: בְּזָה אָנִי אֲשֻׁלֵּם בְּחֲצִי מָעָה

נערך ונסדר על ידי "מפעל הזוהר העולמי" לקירוב הגאולה ברחמים. - דפי "חק לישראל היומי"
 ניתן לקבל בחינם לזיכוי הרבים בלבד. טל': 054-8436784 או אצל מלכות דוד רחוב השומר 74 ב"ב

הָרְאוּ לוֹ בַּחֲלוּמוֹ, שְׁהִיָּה
עוֹבֵר עַל שְׁפַת הַיָּם הַגָּדוֹל
וְרָצוּ לְזַרֵּק אוֹתוֹ לְתוֹכוֹ, רָאָה
אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהוֹשִׁיט יָדוֹ
כְּנִגְדּוֹ, וּבָא אוֹתוֹ עָנִי
וְהוֹצִיאֻהוּ, וּנְתַנּוּ בְיַדֵי רַבִּי
שְׁמַעוֹן וְנִצַּל. כְּשֶׁהִתְעוֹרַר,
נָפַל בְּפִיו פְּסוּק זֶה, (תהלים מא)
אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם
רָעָה יִמְלֹטְהוּ ה'.

אֲחֻזְיָאוֹ לִיִּה בְּחֶלְמִיָּה, דִּהְוָה אֶעְבֵּר בְּשִׁפְתָּא
דִּימָא רַבָּא, וּבְעָאן לְמִשְׁדִּיָּיָה בְּגוֹוִיָּה,
חָמָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דִּהְוָה אוֹשִׁיט יָדוֹי לְקַבְלִיָּה,
וְאֲתִי הֵהוּא מִסְכְּנָא וְאַפְקִיָּה, וְיַהֲבִיָּה בְּיַדֵי דְרַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאַשְׁתִּיזִיב. כִּד אֲתַעֵר, נָפַל בְּפוּמִיָּה, הָאִי
קָרָא, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה
יִמְלֹטְהוּ יי'.

ספר אור הזהר (עמוד 147)

סב) אָמַר לִיִּה אֲלִיָּהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי רַבִּי כַּמָּה זְכָאָה אַנְתָּ דִּמְהֵאִי חַבְרָא דִּילְךָ יִתְפַּרְנְסוֹן
כַּמָּה עָלָאִי עַד דְּאַתְגַּלִּיא לְתַתָּאִי בְּסוּף יוֹמִיא וּבְגִינִיָּה וּשְׁבַתָּם אִישׁ אֶל אַחֲזוֹתוֹ
וְעוֹד שֵׁם (תקוני זהר דף כד.): אָמַר לִיִּה אֲלִיָּהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי רַבִּי כַּמָּה זְכָאָה אַנְתָּ דִּמְהֵאִי חַבְרָא
דִּילְךָ יִתְפַּרְנְסוֹן כַּמָּה עָלָאִי עַד דְּאַתְגַּלִּיא לְתַתָּאִי בְּסוּף יוֹמִיא וּבְגִינִיָּה וּשְׁבַתָּם אִישׁ אֶל אַחֲזוֹתוֹ וְגוֹמַר
עַד כָּאן. הִנֵּה הוֹדִיעֵנו כִּי הַחֲבוּר הַזֶּה יִהְיֶה נֶסְתֵּר וּמְכֻסָּה וּבְאֹתוֹ הַזֶּמֶן יִתְהַנֶּה מִמֶּנָּה לְמַעַלָּה וּבְדוֹר
הַאֲחֵרֹן יִתְגַּלֶּה לְמַטָּה אֶל הַתַּחְתּוֹנִים וְהַעֲסֵק בּוֹ יִהְיֶה סֶבֶה קְרוּבָה לְשׁוּב אֶל אַחֲזוֹתָנוּ שֶׁהִיא סֶבֶת
הַגְּאֻלָּה אֲשֶׁר מִזֶּה אֲנִי מוֹלִיד שְׁנֵי תוֹלְדוֹת גְּדוֹלוֹת הַאֲחַת אֲמוֹת הַיּוֹת זֹאת הַחֲכָמָה אֱלֻקוֹת אֲמִתִּית
מְקַבֶּלֶת בְּאֵמָה מִמֶּה שֶׁהִיָּתָה הַהֲסַכְמָה הָעֲלִיוֹנָה לְעֲשׂוֹת הַחֲבוּר הַמְקַדֵּשׁ הַהוּא אֲשֶׁר הוּא כְּלוּ מְלֵא
מִפְּנֵי סִתְרֵי הַתּוֹרָה וְשְׂרָשֵׁי הַחֲכָמָה וְסוּד הָאֱלֹהוֹת וְתַעֲלוּמוֹת הַיַּחֲוֵד וְהָאֲמִת אֵין צְרִיךְ חוֹר כִּי מִחֻק
וְעוֹמֵד הוּא וְלֹא בְּאֵנוּ לְזֶה כִּי אִם לְחֶסֶם פִּי הַמִּתְפַּתִּים אַחַר שְׁכָלֶם וְשִׁרְיוֹת לְבָם הַחוֹשְׁבִים כִּי אֵין
חֲכָמָה בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם הַפִּילוֹסוֹפִיא וְהַשְּׁנִית כִּי אַחַר שֵׁשׁ בָּזָה צִרְךָ עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן וְהוּא אָמְרוּ
"לֹא־שִׁבְחָא בֵּה נִיחָא לְשִׁכְנֵינָתָא בְּגוֹלְתָא וְחִירוֹ לָהּ וְלִבְנֵהָ" אִם כֵּן זֶה הַצִּרְךָ וּבִפְרָט צִרְךָ גְבוּהָ חַיֵּב
שִׁימְשֵׁךְ בְּכָל זְמַן וּבִפְרָט בְּזְמַן הַגְּלוּת שֶׁהוּא צְרִיךְ בְּיוֹתֵר וְלֹא תִקְצֵר יָד הַכַּח הָאֱלֹקִי מִלְּהַשְׁגִּיחַ בָּזָה
כְּמוֹ שֶׁלֹּא קִצְרָה כְּשִׁמְהָר וְהַחֲרִיב אֶת בֵּיתוֹ לְהַגְלוֹת דוֹרוֹ שֶׁל צְדֻקָּהוּ לְבָבֵל בְּעוֹד שְׁחַכְמֵי גְלוּת יְכַנְיָה
קִימִים שִׁילְמְדוּ תּוֹרָה לְאֵלוֹ וְהַגּוֹלִין כְּדִי שֶׁלֹּא תִשְׁתַּבַּח תּוֹרָה שְׁבַעֵל פֶּה מֵהֶם וְסִתְרֵי תּוֹרָה וְטַעְמֵי
הַמְצוּוֹת וּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וּמַעֲשֵׂה מְרַבָּה בְּכָלֵל תּוֹרָה שְׁבַעֵל פֶּה הוּא שֶׁהַכֵּל הָיָה וְנִתֵּן עַל פֶּה וְכָל
שֶׁכֵּן בְּהִיּוֹת זֶה תְּלוּי בְּצַדְקָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְאֲמָרֶם צְדָקָה עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל
שֶׁהִגְלָה גְלוּת צְדֻקָּהוּ וְעַדִּין גְלוּת יְכַנְיָה קִימָת.

סג) הַהֲצַלְחָה וְהַאֲשֶׁר הָאֲמִתִּים אֲשֶׁר הֵם פְּרִי כָּל הַבְּרִיאָה וְכָל חַפְצֵי וְכָל יֵשַׁע הֵם יְדִיעַת הַיַּחֲוֵד
הַהֲצַלְחָה וְהַאֲשֶׁר הָאֲמִתִּים אֲשֶׁר הֵם פְּרִי כָּל הַבְּרִיאָה וְכָל חַפְצֵי וְכָל יֵשַׁע הֵם יְדִיעַת הַיַּחֲוֵד שְׁבַתְבְּנוּ
כִּי הוּא הַדְּעַת אֶת הַשֵּׁם וְכָל מַה שְׁיוֹסֵף הַמִּיחֵד יְדִיעָה וְהַשְׁגָּה בְּיַחֲוֵד הִנֵּה הוּא מוֹסִיף דְּעַת, וְהַתּוֹרָה
וּמְצוּוֹתֶיהָ סוֹכְבוֹת עַל זֶה וְהֵם הַדְּרָךְ לִידִיעָה זֶה שֶׁהוּא הַיַּחֲוֵד, וְזוּלָתָם אֵין שֵׁם יַחֲוֵד וְלֹא דְעַת הַשֵּׁם,
וְאִי אֲפֻשֵׁר לְהַשְׁיֵג זֶה הַדְּעַת כִּי אִם בְּעֵסֵק הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹתֶיהָ, וּמֵהֶם נִשְׁכִּיל אֲפֹן הַעֲשִׂיָּה שֶׁהוּא תַקּוּן
הַכְּבוֹד וְהוּא הַיַּחֲוֵד כְּמוֹ שְׁבַתְבְּנוּ, וְזֶה רְמִזּוֹ אֲדוֹן הַגְּבִיאִים עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם בְּאֲמָרוֹ וְשִׁמְרָתָם אֶת דְּבָרֵי
הַבְּרִית הַזֹּאת וְעֲשִׂיתֶם אִתְּם לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן, וְהַכְּנֵה כִּי הַשְּׁמִירָה שֶׁהוּא הַעֲסֵק
בְּפִרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁהוּא תּוֹרָה שְׁבַעֵל פֶּה וּכְאֲמָרֶם וְזָכוֹנֶם לְבְרַכָּה וְשִׁמְרָתָם זֶה מְשַׁנָּה וְעֲשִׂיתֶם שֶׁהוּא קִיּוּם
הַמְצוּוֹת בְּפַעַל הַרְאוּי מִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם נִשְׁכִּיל אֶת אֲשֶׁר נַעֲשֵׂה שֶׁהוּא הַפְּרִי הַיוֹצֵא מִשְׁנֵיהֶם אֵלָה וְזֹאת
הַעֲשִׂיָּה לְשׁוֹן תַקּוּן הוּא וְהוּא תַקּוּן הַכְּבוֹד וְאֵין תַקּוּנוֹ כִּי אִם הַיַּחֲוֵד וְעַל הַדְּרָךְ שֶׁהַתְּבָאָר כָּבֵר.